

межах якої функціонує найскладніший з усіх можливих у земних умовах організацій. Складність полягає, зокрема, у постійних, і що важливо – у все більш швидких змінах, які виризаються передовсім в економічній, соціальній, культурно-духовній сферах, а потім перекидаються на політичну. Якщо ж відбувається така ситуація, тобто політична сфера демонструє більшій радикалізм, ніж інші, то така активність рідко буває ефективною, суспільно корисною. Її рішення – громадської країни, спираючись на свій соціально-економічний та культурно-духовний досвід, повинні здебільшого самостійно діяти до усвідомлення необхідності змін, які пропонують суспільству політики.

Конституції мають відповідати своїй головній сутності – бути для суспільства універсальним нормативним началом, але з часом вони потребують оновлення певних «деталей» у своєму механізмі. Це закономірно. Оскільки Конституція, як будь-яке інше системне утворення, водночас повинна демонструвати здатність бути і стабільною і динамічною – придатною до вдосконалення. Ось тут і виникає комплекс проблем, смисл яких, – «Мудра голова три дні болить». Слід відповісти на запитання: Наскільки своєчасними є зміни до Конституції? Як їх сприйме суспільство? Що саме потрібно змінювати? Хто має виконати цю роботу? тощо.

Указом Президента України від 25 січня 2012 р. була схвалена «Концепція формування та організації діяльності Конституційної Асамблеї» [1]. Метою створення цього органу визначено підготовку законопроекту про внесення змін до Конституції України, а одним із завдань – «узагальнення практики реалізації Конституції України, а також пропозицій і рекомендацій щодо її вдосконалення з урахуванням досягнень і тенденцій сучасного конституціоналізму». У зв'язку з останнім, члени Асамблеї хочеться порадити обов'язково звернути увагу на проект Конституції України, який з'явився у вересні 2009 р. [2]. Очевидно, і у ньому можна розгледіти певні «досягнення сучасного конституціоналізму», а також, на жаль, приклади того, як не слід реформувати та представляти оновлену Конституцію. Судячи з фактів створення Конституційної Асамблеї, теперішня влада прагне уникнути помилки допущеної командою (секретаріатом) попереднього Президента і ним самим. Змієї помилки впливає із ситуації, що описана вище як «другий варіант поведінки політичної влади», коли законам присвоюють «поточні найменування». Бо отримавши нонсенсом у передмові та пояснювальній записці до вищезгаданого проекту Конституції поняття «Народна Конституція» і «Конституція Президента України Віктора Ющенка», особливо в той час, як рівень суспільної підтримки Президента був у десять разів нижчим ніж на виборах наприкінці 2004 р. Черговим свідомість громадян не проникла по суті правильні слова В. Ющенка про те, що «Конституцію має приймати не парламент, не Президент, а народ на всеукраїнському референдумі», та положення преамбули, що «Український народ <...> ймає цю Конституцію – Основний Закон України» [2, с. 7, 15].

У числі позитивних новел «Народної Конституції В. Ющенка» були, зокрема, положення про: зміцнення громадянської злагоди і соборності українського суспільства (ст. 17), недопустимість насильства в обстоюванні політичних інтересів (ст. 18), введення інституту виборчих мирових судей (ст. 134) та суду присяжних (ст. 137) тощо. Та навіряд чи доцільною була пропозиція про віковий пенз для народних депутатів (21 рік) та кандидата в депутати проживати в Україні протягом п'яти років. Не буду торкатися теми про структуру парламенту – Національного Зборів України, яку пропонував проект, – вона потребує окремого поглибленого аналізу.

Не менше уваги приковує й інший аспект «Народної Конституції» – порядок формування складу Кабінету Міністрів. Процедура видається занадто громіздкою і невиправданно тривалою. З урахуванням усіх її етапів загалом вона може зайняти аж 103 дні! Чи не забагато «видовиш» для громадян – три з половиною місяці очікувати на завершення парламентсько-урядових «ігор»? І ще дуже важливе: на жаль, проект 2009 р. нічого не змінював у положеннях теперішньої Конституції стосовно української мови. А між тим, як доводити спеціальний аналіз проблеми [3], українська мова, маючи високий статус державної, жодного разу (!) в Конституції не вживається в контексті з такими означеннями, як: «національна», «рідна», «етнічний», «корінний». Конституційна Асамблея має виправити цю недоречність.

Список використаних джерел

1. Концепція формування та організації діяльності Конституційної Асамблеї: Схвалено Указом Президента України від 25 січня 2012 р. № 31/2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/31/2012>.
2. Народна Конституція: Обговорюємо проект Конституції Президента України Віктора Ющенка / громад. організація «Фонд Спадіщина». – [Б. м.], 2009. – 100 с.
3. Шевченко В. М. Національні проблеми державної мови / В. М. Шевченко // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 22: Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. – 2012. – Вип. 7. – С. 66–69.

Д. В. Прошин

БОРЬБА С ТЕРРОРИЗМОМ И СВОБОДА СМИ

В одном из своих выступлений Маргарет Тэтчер заявила, что СМИ снабжают терроризм «кислородом общественного внимания» [3, р. 115]. Вызвать страх, заставить о себе, найти сторонников или сочувствующих – всё это для террористов необходимо, если их действия не получают достаточного медийного освещения. Регулярно появляясь в средствах массовой информации [наряду с главами государств, министрами, дипломатами], террористы пытаются стать легитимными представителями своих идей [4, р. 11]. Место и время проведения террористических актов могут с самого начала определяться в расчёте на быструю и масштабную реакцию СМИ. К примеру, один из самых дерзких терактов – захват израильских паломников на Олимпиаде в Мюнхене в 1972 – был спланирован таким образом, чтобы обеспечить его организаторам немедленный доступ к ведущим мировым новостным каналам, к моменту захвата заложников уже развернувшимся своим предствительством в олимпийской столице. (По оценкам экспертов, за мюнхенскими терактами в прямом эфире следили 800 млн. человек [4, р. 7].)

В связи со всем этим кажутся отнюдь не бесспорными такие высказывания, как «Необходима аналитика Рика ван Амерсфорта: «Необходима сбалансированная картина. Этим людям [террористам] нужно дать возможность высказаться в контролируемых условиях. У всякой истории, у всякой войны есть две стороны. Просто не все в безопасности» [4, р. 11]. Увы, цитируя Томаса Джефферсона («Там, где пресса свободна, нет безопасности» [4, р. 2]), не удастся обойти серьёзные трудности, сопряжённые с информационным сопровождением антитеррористической борьбы. Безусловно, необходимы систематические ограничения свободы СМИ, какой бы вы они ни оправдывались. Нет особой нужды в переписании тех случаев, когда под благовидным предлогом обеспечения национальной безопасности от журналистов и от общественности свои просчёты и ошибки стараются скрыть. Однако другой, по-своему не менее опасной крайно-

Необходимо удержаться на грани, разделяющей, с одной стороны, неоправданные информационные ограничения и превращение борьбы с терроризмом в «дымовую завесу», скрывающую ошибки и произвол властей, и, с другой стороны, — корпоративный эгоизм безответственных масс-медиа, спекулирующих на ажиотаже вокруг террористических угрозы и прикрывающихся сакраментальными словами о демократических свободах.

Бесспорно, грубые нарушения свободы масс-медиа ради «победы над терроризмом» играют на руку тем, кто совершает теракты под лозунгами «правды и справедливости». Но вместе с тем следует помнить, что борьба с терроризмом ведётся во имя того, что намного больше свободы СМИ, взятой в отдельности. В конечном итоге, свобода СМИ ценна лишь тогда, когда она, не превращённая в самоцель, способствует свободе и безопасности всех.

Список использованных источников

- 1 Витюк В.В., Эфиров С.А. «Левый терроризм» на Западе: история и современность / В.В. Витюк, С.А. Эфиров. – М.: «Наука», 1987. – 316 с.
- 2 Aust S., Baader-Meinhof: The Inside Story of the RAF / S. Aust. – N.Y.: Oxford University Press, 2009. – 457 p.
- 3 Edgerton G. Quelling the «Oxygen of Publicity»: British Broadcasting and the «Troubles» during the Thatcher years // G. Edgerton. – The Journal of Popular Culture. – 1996. – Vol. 30. Issue 1. – pp. 115-132.
- 4 Terrorism and the Media // Terrorism and the Media. – Transnational Terrorism, Security and the Rule of Law. – A project financed by the European Commission under the Sixth Framework Programme, July 23, 2008. – 94 p.
- 5 Wilkinson P. Terrorism versus Democracy: The Liberal State Response / P. Wilkinson. – Routledge, 2006. – 254 p.

Ю.Ю.Бродецкая

ОСНОВАНИЯ КОНЦЕПТУАЛИЗАЦИИ ПРОБЛЕМЫ ОБЩЕСТВЕННОЙ ЦЕЛОСТНОСТИ

В общественном механизме человек есть одновременно и организующий материал, и организуемая его воля. Но если организующее, предмет организации, есть всегда живое, раздельно и пассивно существующее бытие, то организующим, умственно формирующим и объединяющим может быть только живое... Поэтому все механическое, извне навязанное и объединенное в человеческом обществе, есть лишь внешнее выражение внутреннего единства и оформленности общества, т. е. его соборности.

Н. Лосский

Проблема, с которыми сталкивается современная социально-философская мысль в контексте изучения общественных отношений, являются наследием классики для методологии общества Модерна вопроса о его возможности. Вопрос остается актуален и в настоящее время, несмотря на существование множества различных подходов, предлагающих различные варианты его решения.

Вопрос, как показывает современная социально-философская традиция, весь век стоял перед философами в виде противостояния двух доминирующих перспектив решения проблемы: сциентистской и гуманистической. Первая, возникшая в XIX веке, руководствуясь критериями и ценностями рационализма, позитивизма и утилитаризма, количественным, «жестким» инструментарием анализирует социальную реальность и не смогла преодолеть собственных рамок и проникнуть вглубь проблематики человеческого бытия. Вторая, возникшая во второй половине XX века, ставящая на вопрос: «Что есть общество?», сциентистская парадигма не смогла ответить на него, оставаясь в рамках эмпиризма. В итоге философия оказалась в тупике, о том, как оно возможно. Вернее, ответила лишь частично,

75

стью может оказаться превращение принципа свободы СМИ в неприкосновенную территорию, апеллируя к которой можно будет автоматическим образом избежать ответственности за распространение блага.

[illegible]

заложника террориста» наравне с законными властями. Кроме того, рассуждая о свободе информации и в своеобразном смысле слова о свободе террористов, Пол Уилкинсон утверждает: «Это будет самообманом, следует учитывать и то, что СМИ и террористы пребывают в своеобразном симбиозе». Не только террористы используют возможности терроризма, но и СМИ прямо выигрывают от нервозности, окружающей всё, что связано с терроризмом. Американский исследователь Пол Уилкинсон утверждает: «Это будет самообманом, если мы поверим, что шумиха, поднятая вокруг громких терактов, является просто результатом случайных ошибок масс-медиа. Все главные американские телеканалы отчаянно пытаются расширить аудиторию и увеличить рекламные поступления, спекулируя на ненасытном интересе зрителей к сенсациям», устраи-

[illegible]

Ван Амерсфорт и его единомышленники говорили о возвращении к «событиям», создаваемой свободными СМИ. Но, так сказать, возвращаясь к событиям, необходимо обратить внимание на то, что важна и сбалансированность призывов, которую масс-медиа играют в сфере борьбы с терроризмом. Оценка той роли, которую масс-медиа играют в сфере борьбы с терроризмом — не абсолютная ценность. Она не может рассматриваться как таковая.

Свобода СМИ — не абсолютная ценность. Она не может рассматриваться как таковая. Связи с другими ценностями и принципами демократического общества и общественной жизни. Связи с другими ценностями и принципами демократического общества и общественной жизни. Связи с другими ценностями и принципами демократического общества и общественной жизни.

Ошибочно понимать слова «масс-медиа» буквально — как называющиеся столь значительной силой. Обычно понимая слова «масс-медиа», бесстрастного, свободного от оценочного средства передачи информации, «сбалансированную» картину события, доносящего до аудитории этой картины, в частности — информированного средства, «сбалансированности» этой картины, представляет собой сама идея «сбалансированных групп и государства, представляющая собой «равновесие» террористических суждений, требующее серьезного анализа. проблематичное ценностное суждение, требующее к словам материального» СМИ не обладают особым «иммунитетом» в известном смысле, СМИ престижа, влияния. Они не стоят «над схваткой». В известном смысле, события выступать как одна из сторон конфликта, нередко преследующая свои собственные интересы, которые далеко не всегда перекликаются с общественной стабильности.